

Gävleborgs läns författningssamling

Länsförfattningar Länsstyrelsen

21FS 1988:8

Utkm från trycket
den 16 september 1988

Kungörelse om Järvsöholmarnas naturvårdsområde

utfärdad den 13 februari 1987.

Länsstyrelsen beslutade den 13 februari 1987 att med stöd av 19 § NVL avsätta Järvsöholmarnas naturvårdsområde.

Länsstyrelsen beslutade 1987-04-21 om en mindre gränsiustering.

Uppgifter om området

Län: Gävleborg.

Kommun: Ljusdal.

Församling: Järvsö.

Fastigheter: Tå 3:42 m fl enl förteckning i ärendet.

Läge: I Ljusnan ca 5 km S om Järvsö centrum.

Gränser: Enligt karta, bilaga i till beslutet.

Areal: 110 ha land och 85 ha vatten.

Markägare: Järvsö sockens stora skifteslag och enskilda enligt förteckning i ärendet.

Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen.

Beskrivning av området

Storholmen och Kossholmen ingår som en del i deltalandskapet som bildats vid Ljusnans inlopp i Arbråsjöarna. Holmarna byggs upp av älvens svämsediment vilka överlagrar delar av en genombruten isälvsås. Vårflodens översvämningar har skapat näringsrika ängsmarker, vilka i gången tid intensivt nyttjats för slätter och bete. Ett flertal slätterlador minner härom.

Ändrade brukningsformer, de många små brukningsenheterna samt vattenregleringar i Ljusnan medförde att holmarna under åren 1950—70 lämnats att växa igen. Kulturlandskapet var snabbt på väg att försvinna.

Det förändrade växtsamhället med busk- och sly vegetation samt ungskogsbestånd med stort

lövinslag medförde att holmarna under en övergångstid fick stor betydelse för sådana fåglar som är beroende av busk och slymark, samt som vinterståndort för älg och rådjur.

I samarbete mellan bygdens befolkning och länsmyndigheterna främst lantbruksnämnden och skogsvårdsstyrelsen, har numera holmarnas beteslandskap restaurerats. Medel härför har utgått från såväl arbetsmarknadsverket som kommunen och naturvårdsverket. I syfte att främja även fågelliv, viltfaunan samt turism och friluftsliv vårdas vissa unga lövskogsbestånd och buskmarker för dessa ändamål.

Betesmarkerna arrenderas av en sambetesförening. Sommaren 1986 utgjordes djurbesättningen på Holmarna av 75 kvigor samt 160 tackor med lamm. Betet på Holmarna utgör ett från många synpunkter synnerligen värdefullt komplement till den levande landsbygden i Järvsö.

Holmarna är av stort värde såväl ur geologisk, biologisk och kulturell synpunkt som för turism och friluftsliv. I samband med den fysiska riksplaneringen har de därför förklarats vara 'av riksintresse för såväl naturvård som för friluftsliv och kulturminnesvård.

Områdets betydelse och behov av skydd och vård

Järvsöholmarna är geologiskt intressanta genom sitt av älv- och svämsediment uppbyggda landskap.

Holmarna är dessutom av biologiskt intresse genom bl. a sin våtmarker och sitt rika fågelliv.

Sambetet och lador i ett äldre kulturlandskap är av värde för kulturminnesvården.

Förutsättningar för att alla dessa värden skall vidmakthållas är att vissa arbetsföretag och aktiviteter förhindras och att nuvarande bete och vård tryggas.

Ändamålet med naturvårdsområdet skall vara att bevara områdets ytformer, kultur- och naturlandskap.

Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen om inskränkning i rätten att förfoga över fastighet inom naturvårdsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar samt utöver vad som anges i bifogad skötselplan skall förbud gälla att

1. uppföra byggnad eller ändra befintlig byggnad för att tillgodose ett väsentligen annat ändamål än det, vartill byggnaden tidigare varit använd, eller att flytta eller riva byggnad,
2. utföra anläggningsarbete, såsom att bygga vägar, framdraga ledningar eller dylikt,
3. bedriva arbetsföretag, såsom täkt, fyllning, schaktning, transport eller annat, som kan skada eller förändra fast naturföremål, ytbildning eller växtlighet. I vattendom föreskriven skyldighet att anlägga och underhålla erosionskydd är undantagen från bestämmelserna,
4. anordna upplag annat än för skogs- eller jordbrukets omedelbara behov,
5. bedriva annan jakt än skyddsjakt, t ex efter vildmink,
6. i strid med skogsskötsel föreskrifterna utföra avverkning, röjning eller skogsodling,
7. använda kemiska bekämpningsmedel.

Länsstyrelsen kan jämlikt 12 § naturvårdslagen i särskilda fall medgiva undantag från ovan angivna föreskrifter, om det krävs för att trygga ändamålet med naturvårdsområdet.

Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen om sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Fastighetsägare och nyttjanderättshavare är skyldiga att tåla att de åtgärder vidtages som framgår av skötselplanen.

Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen gällande för allmänheten

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. framföra motordrivet fordon,
2. medföra hund som ej är kopplad,
3. klättra på stängsel. Särskilda övergångar finns byggda för passage,
4. inom Glåmsundet och Kossholmsundet framföra båt i motordrift,
5. angöra båtar, flottar o d längre tid än ett dygn i följd,
6. göra upp eld eller tälta,
7. medvetet störa djurlivet.

Dessa föreskrifter gäller ej markägare eller innehavare av särskild rätt vid utnyttjandet av sin egendom eller sin särskilda rätt.

Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

1. Länsstyrelsen fastställer föreskrifterna om naturvårdsförvaltningen enligt skötselplanen.
2. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SJS 031552) och naturvårdsverkets anvisningar.
3. Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen. Länsstyrelsen skall fortlöpande samråda med markägarna vid förvaltningen.

Lars-Ivar Hising

Anders Malmberg